

[Økonomiministeren.]

på betalingsbalancen for 1968 sammenlignet med 1967; det tal må desværre stå for hr. Per Hækkerups egen regning, for man har ikke i det økonomiske sekretariat turdet skønne på noget præcist tal, men venter dog nogen bedring i betalingsbalancetilstanden. Men vi må jo også erindre, at året i fjor gav et rekordagtigt stort underskud, 2.040 mill. kr., et underskud, der var så stort, at man ikke kunne låne sig frem til dækning af det, men måtte bruge en 300 mill. kr. eller mere af vores valutabeholdning til at dække det sidste. Og nu er det jo desværre sådan, at vi styrer ind i en situation internationalt, hvor lånemulighederne er begrænsede — som vi har talt om i den senere tid — og hvor der samtidig stadig er nogen uro på internationale penge- og valutamarkeder og utilstrækkelige fremskridt i forbedringen af de internationale penge- og likviditetsforhold, og i denne situation er det uundgåeligt, at hensynet til valutabalancen kommer til at spille en stigende rolle.

Danmark var jo i — skal vi sige første halvdel af 1960'erne — i den lykkelige situation, at vi kunne køre med overordentlig høj beskæftigelse uden at få større underskud på betalingsbalancen, end at vi kunne dække disse underskud med lån og endda låne så meget, at vi kunne bygge valuta-reserver op. I det sidste par år har vi ikke været i den lykkelige situation. Underskudet har været meget stort og stigende og nåede altså i fjor alle tiders største tal; lånemulighederne er strammet til, og vi er begyndt at bruge af valuta-reserven. Det har vi den selvfølgelig til, det er rigtigt, men der er snævre grænser for det tempo, hvori det vil være forsvarligt at bruge af denne reserve i en verden, der er kendetegnet på den måde, som jeg nævnte før.

Jeg for min del drager den konklusion af de perspektiver, også internationalt, vi synes at stå over for, at det vil være vigtigere end nogen sinde i de kommende år for opretholdelsen af fuld beskæftigelse, at vi stræber efter, at omkostningsniveauet i erhvervslivet ikke stiger stærkere end højst nødvendigt. Vi skulle meget nødig styre tilbage i tilstandene fra før 1960, hvor vi faktisk måtte erkende, at de internationale forhold, de begrænsede lånemuligheder, satte grænser for, hvor høj beskæftigelse og øko-

nomisk vækst vi kunne få her i landet. Det er den situation, vi nødig skulle tilbage i; der er visse internationale risici i øjeblikket, der kunne trække i den retning; det må være vores opgave at forhindre, at disse risici slår igennem.

Per Hækkerup: Jeg vil gerne til finansministerens bemærkninger knytte en enkelt kommentar.

Det er rigtigt, at den dyrtidsportion, som vi foreslog infrosset, og den ekstraskat, vi foreslog, ville have en vis forbrugsbegrænsende virkning i den forstand, at tilbageholdelsen af dyrtidsportionen jo ville betyde, at indtægterne ikke steg. Det er også rigtigt, at ekstraskatten ville have en sådan størrelsesorden, at den kunne påregnes at dække de udgiftsstigninger, vi måtte regne med ville komme under alle omstændigheder som følge af devalueringen. Det, der imidlertid er den afgørende forskel imellem den politik, vi foreslog, og den politik, som den nuværende regering har foreslået og jo formentlig gennemfører, ligger i det omkostningsbestemte. Vores politik ville have medført, at de omkostningsstigninger i Danmark, som vi nu må regne med vil indtræde, var blevet væsentligt mindre, og det ville have haft en virkning på vores eksport, dermed på vores produktion og på vores beskæftigelse, som ville have givet de heldbringende resultater, vi alle sammen ønsker skal indtræde. Nu får man ikke omkostningsvirkningen; man får, i stedet for at fastholde eller begrænse omkostningsstigningerne, en metode, der betyder, at de reelle omkostningsstigninger vokser yderligere ud over det, de ville vokse, hvis man intet foretog sig. Den metode, man har valgt, betyder altså en yderligere belastning af omkostningsniveauet, hvor vores metode betød en reduktion af omkostningsstigningerne, og det er naturligvis den aldeles afgørende forskel imellem de to forslag, hvorfor da også vores forslag måtte siges at være udpræget erhvervsvenligt, mens man vist skal søge en særlig definition af ordet „erhvervsvenlig“ for at finde ud af, at den nuværende regerings forslag kan betegnes således.

Til økonomiministeren vil jeg gerne sige, at jeg er enig med økonomiministeren i, at når der måske — sådan forstod jeg ham —